

ក្តីសង្ឃឹម យាតករ

ក្តីសង្ឃឹម យាតករ ?

ជនខ្មែរមួយក្រុម នាំគ្នាផ្សាយគំនិតថា វាមានការប្រេះឆានៅ ក្នុងគណបក្សប្រជាជន ដែលមាន ស ខេង ជាមេខ្លោងប្រឆាំង នឹង ហ៊ុន សែន។ គំនិតនេះ វាជាឧបាយកល នៃគំនិត ដើម្បី បញ្ឆោតគូប្រជែង ហ៊ុន សែន ឱ្យមានក្តីសង្ឃឹមថា សម រង្ស៊ី នឹង ចាប់យករដ្ឋាននេះ សំរាប់លោតចូលស្រុកខ្មែរ ដោយងាយស្រួល។

សម រង្ស៊ី ខ្លួនឯង ក៏គាត់ធ្លាក់ចូលក្នុងអន្ទាក់នេះ ហើយគាត់ បង្ហាញក្តីសង្ឃឹមរបស់គាត់ ចំពោះសាធារណៈជនថា គាត់គឺជា មនុស្សម្នាក់ ដែលកោតសរសើរសព ជា ស៊ឹម ដែលជាអតីត ប្រធានគណបក្សប្រជាជន និង ជាបិតា នៃគំនិតនយោបាយ របស់ ស ខេង, ដ្បិតនេះជននេះ តែងតែមានគំនិតផ្សះផ្សាជាតិ ដើម្បីសន្តិភាព នៃប្រជាជាតិខ្មែរ។ តែ សម រង្ស៊ី មិនបានយក សកម្មភាពនយោបាយ ជា ស៊ឹម តាំងពី ឆ្នាំ ១៩៧០ រហូតដល់ ស្លាប់ មកពិនិត្យ ដែលសុទ្ធជាសកម្មភាពកុម្មុយនិស្ត ប្រឆាំង នឹងពុទ្ធសាសនា និង ប្រជាជាតិខ្មែរ រហូតស្ត្រីគ្រូចូលបំរើពួក យួនកុម្មុយនិស្ត ដើម្បីកសាងឥណ្ឌូចិនយៀកណាម។ ជា ស៊ឹម ក្នុងឋានៈជា ប្រធានគណបក្សប្រជាជន គាត់បានចូលរួម យ៉ាងសកម្ម ដើម្បីបំផ្លាញកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាព ២៣ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩១ ដូចយ៉ាង បដិសេធ មិនព្រមទទួលយកលទ្ធផល បោះឆ្នោតនៅ ឆ្នាំ ១៩៩៣, រដ្ឋប្រហារយោធានៅឆ្នាំ ១៩៩៧, សន្និសីទស្តីពីខ្មែរ-យៀកណាម នៅឆ្នាំ ២០០៥ ដែលនាំធ្វើឱ្យ

ក្តីសង្ឃឹម យាតករ

សន្តិសញ្ញា នៅឆ្នាំ ១៩៧៩, ១៩៨២, ១៩៨៣ និង ១៩៨៥ ដែលធ្វើឡើង នៅក្រោមការកាន់កាប់យោធាយួននៅស្រុកខ្មែរ ដើម្បីប្រយោជន៍យួន មានសុពលភាពឡើងវិញ ព្រោះថា កិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាព ថ្ងៃទី ២៣ តុលា ឆ្នាំ ១៩៩១ បានទុកវាជាមោឃៈ។

ដូច្នេះ ក្តីសង្ឃឹមលើអ្វីដែលមានតម្លៃអវិជ្ជមានសំរាប់ប្រជាជាតិខ្មែរ វាជាក្តីសង្ឃឹមយាតករ ព្រោះវាជាការសម្លាប់ សន្ទុះលោតដែល សម រង្ស៊ី កំពុងធ្វើសព្វថ្ងៃនេះ ដែលជាសកម្មភាព អាចទុកជាការតស៊ូ ប្រឆាំងនឹងអំណាចផ្តាច់ការ។ ដូច្នេះ គួរ សម រង្ស៊ី គាត់ផ្តោត ស្មារតី នៃក្តីសង្ឃឹម លើប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ វាប្រសើរជាង លើក គុណបការៈមិនពិត របស់ សព ជា ស៊ីម យកមកធ្វើជាបំណើកនយោបាយប្រឆាំងនឹង ហ៊ុន សែន។ ជា ស៊ីម, ហេង សំរិន, ហ៊ុន សែន, ស ខេង, សាយ ឈុំ និង មន្ត្រីថ្នាក់ដឹកនាំ នៃគណបក្សប្រជាជន ជាមនុស្ស នៅក្នុងក្រុមគំនិតតែមួយ គឺក្រុមអ្នកបំផ្លាញកិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពថ្ងៃទី ២៣ តុលា ដើម្បីសំរួលឱ្យយួនកុម្មុយនិស្ត កៀរស្រុកខ្មែរ បញ្ចូលទៅក្នុងសហព័ន្ធតណ្ឌូចិនរបស់យួន សំរាប់យកទឹកដីខ្មែរធ្វើជាទឹកដីរបស់ប្រជាជនយួន។ រឿងនេះឯង វាជាការពិតសំរាប់ប្រជាជនខ្មែរ ហើយក៏ជាការពិត សំរាប់ប្រជាជនយួនផងដែរ ព្រោះសព្វថ្ងៃនេះ ប្រជាជនយួនគេអាចចូលមករស់នៅក្នុងស្រុកខ្មែរបានដោយសេរី ព្រោះជាគោលការណ៍នយោបាយរបស់យួន នៅក្នុងស្មារតី : « ប្រជាជនយួន គ្មានដី មករស់នៅ លើដីគ្មានយួនរស់នៅ »។

ក្លឹម ឡីម យាតករ

ម្យ៉ាងមួយវិញទៀត មានខ្មែរមួយចំនួន កុំនាំគ្នានឹកស្មានថា ចិន ចូលស្រុកខ្មែរ ជាតួសង្ឃឹមថ្មីសំរាប់ខ្មែរ ព្រោះថាចិន គេ ចូលមកធ្វើជំនួញ សំរាប់រកចំណេញ មិនមែនមកការពារខ្មែរ សំរាប់ទប់ទល់នឹង អនុត្តរភាពយួននៅស្រុកខ្មែរនោះទេ។ រឿង ជម្លោះ ចិន និង យួន លើ លក្ខន្តិកៈរបស់ខ្មែរសំរាប់ពួកគេ វា មានការសំរេចកំបាំងរួចស្រេចមកហើយ គឺថា ចិន គេទទួល ស្គាល់ឥទ្ធិពលយួននៅស្រុកខ្មែរ តែយួន ត្រូវឱ្យចិន មានសិទ្ធិ មកធ្វើជំនួញនៅលើទឹកដីខ្មែរដែរ។

ត្រូវដឹងដែរថា តាំងតែចិន ទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការអធិបតេយ្យ ភាពស្រុកយួននៅឆ្នាំ ១១៦៤ បន្ទាប់ពីមានទំនាស់យោធាដ៏យូរ អង្វែង រវាងប្រទេសទាំងពីរមក ទំនាក់ទំនងរបស់ប្រទេស ទាំងពីរ ក៏ចាប់មានស្ថេរភាពរីកចំរើនបន្តិចម្តងៗ។ ចិន រៀប មិនធ្វើអន្តរាគមន៍ លើ នយោបាយរបស់យួន រុករានចូល ប្រទេសជិតខាង ដូចយ៉ាង នគរចាម ខ្មែរ និង លាវ ដរាបណា វាមិនកំរាមដល់ព្រំដែនចិន។ ជាការពិតណាស់ ជួនកាល វាមាន ការប៉ះទង្គិចអារុជគ្នា រវាងឆ្នាំព្រំដែន រហូតបង្កើតជាសង្គ្រាម ដូចយ៉ាងនៅឆ្នាំ ១៩៧៩, តែជាសង្គ្រាម នៅក្នុងក្រឡាដីតូច ហើយនៅទីបញ្ចប់ តែងតែមានដំណោះស្រាយតាមសន្តិវិធី នៅ ក្នុងក្របខណ្ឌ នៃញាតិវប្បធម៌ ព្រោះថា ប្រទេសទាំងពីរ គេ មាន វប្បធម៌, ប្រពៃណីរដ្ឋបាល និង គំនិតនយោបាយតែមួយ។ ពួកគេរមែងកោតសរសើរ និង គោរពគ្នាទៅវិញទៅមក។ ស្រុក ចិនកុម្មុយនិស្ត ទុកស្រុកយួន ជាស្រុកកុម្មុយនិស្ត ដ៏ប្រសើរ

ក្លឹម ឡីម យាតករ

ហើយជា ប្រជាជាតិចាស់ទុំ មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ អាច
 ការពារ អធិបតេយ្យភាពជាតិខ្លួន ពីការឈ្លានពាន ពីសំណាក់
 អធិរាជចិន, អាណានិគមបារាំងសែស និង ចក្រពត្រអាមេរិកាំ
 ង។ រីឯ យៀកណាម វិញ សំឡឹងមើលទៅប្រទេសចិន ដោយការ
 ព្រួយបារម្ភ និង ការគោរពផង។ ការព្រួយបារម្ភ ពីព្រោះ នគរ
 ខ្លួន មានព្រំដែនរួម ជាមួយប្រទេស ជាមហាអំណាចសេដ្ឋកិច្ច
 នៅក្នុងពិភពលោក និង មាន ចំនួនប្រជាជន ជាងមួយកោដិ
 នាក់។ ការគោរព ព្រោះ ខ្លួនតែងតែទុកចិន ជាគំរូសំរាប់ខ្លួន
 ហើយ ជាអ្នកការពារ ដោយគ្មានលក្ខណ ដល់ប្រជាជនយួន ក្នុង
 ការតស៊ូ ដើម្បីឯករាជ្យជាតិ ប្រឆាំងនឹងការត្រួតត្រារបស់
 លោកខាងលិច។ ជានិច្ច ចិន និង យួន គេមានមូលហេតុរួម គឺ
 ការពារលទ្ធិកុម្មុយនិស្ត ដែលត្រូវបានគំរាមកំហែងពីជ័យជំនះ
 នៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅលើពិភពលោក។ ដូច្នោះ គេសន្មត់ថា
 ប្រទេសទាំងពីរ ពួកគេ ត្រូវតែស្ថិតនៅជាមិត្តនឹងគ្នា ទោះបី
 មានទំនាស់នឹងគ្នា នៅក្នុងកិច្ចការបរទេស ដូចយ៉ាង ការងាក
 របស់យួន ទៅជិតនឹងសហរដ្ឋអាមេរិក។ តែបើគេតាមដាន
 នយោបាយរបស់យួនបន្តិច គេឃើញថា ហានូយ តាំងពីស
 ង្គ្រាមលើកទី១ នៅឥណ្ឌូចិនមកម្ល៉េះ ប្រទេសយួនខាងជើង
 តែងតែស្វែងរក កូនប្រយោល នៅក្នុងទំនាក់ទំនងខ្លួន
 ជាមួយចិន ដែលជាសាមន្តប្រទេស និង ញាតិវប្បធម៌រួម។ នៅ
 ពេលសង្គ្រាមរំដោះ, ហានូយ បានស្វែងរកការគាំទ្រពីសហភាព
 សូវៀត តែមិនដែលទុកចិន ជាសត្រូវនោះឡើយ ព្រោះពេល

អ្វីសង្ឃឹម យាតករ

នោះ ហាល្លាយ ត្រូវការពំនឹងដ៏ធំមួយ ពីសំណាក់លោកកុម្មុយនិស្ត។ ជម្រើសនេះ វាក្មានរំខានអ្វីដល់ចិននោះឡើយ, ផ្ទុយទៅវិញ ចិនតែងតែលើក ទឹកចិត្តយួន ជាប្អូនប្អូនរូបវប្បធម៌ ឲសេពគប់ ជាមួយនឹងប្រទេស ទាំងឡាយ ដែលមានប្រយោជន៍ដល់យួនកុម្មុនិស្ត។ តែនៅពេលសង្គ្រាម ផ្ទុះឡើងនៅស្រុកខ្មែរ នៅឆ្នាំ ១៩៧០ ក្រោយពីស្តេចសីហនុ ត្រូវគេទម្លាក់ពីអំណាច វាមានទំនាស់កើតឡើងរវាង ចិន និង យួន ក្នុងជម្រើសផ្តល់ជំនួយដល់ពួកខ្មែរក្រហម ដើម្បីច្បាំងប្រឆាំងនឹង សាធារណរដ្ឋខ្មែរ។ ចិនមានគោលបំណងចង់ឲការតស៊ូអាវុធ របស់ពួកខ្មែរក្រហម មានស្វ័យភាពពេញលេញ ចំពោះមុខ កងទ័ពរំដោះយួន តែហាល្លាយ វិញ មិនស្របនឹងការចង់បាន របស់ចិននោះឡើយ ព្រោះគេ ចង់បញ្ចូលកងទ័ពតស៊ូខ្មែរ នៅក្នុង យុទ្ធសាស្ត្រយួន តែមួយ ក្នុងសមរម្យមិយោធានៅឥណ្ឌូចិន ដែលមានយួន ជាមេបញ្ជាការតែមួយ លើទ័ពតស៊ូ យួន ខ្មែរ និង លាវ។ បន្ទាប់ពីចុះហត្ថលេខា កិច្ចព្រមព្រៀងសន្តិភាពនៅទីក្រុង ប៉ារីស នៅថ្ងៃទី២៧ មករា ឆ្នាំ ១៩៧៣ យួនកុម្មុយនិស្ត អនុញ្ញាតអោយបក្សខ្មែរក្រហម ដឹកនាំនយោបាយតស៊ូយោធាដោយខ្លួនឯង តែយួននៅរក្សាកងទ័ពនៅស្រុកខ្មែរ ដើម្បីបន្តសង្គ្រាមប្រឆាំងនឹងយៀកណាមខាងត្បូង : ចិន យល់ស្របទាំងស្រុង។ ក្រោយពីពួកខ្មែរក្រហម មានជ័យជំនះ នៅឆ្នាំ ១៩៧៥ ចិនជាអ្នកមានអំណាចដាច់មុខនៅស្រុកខ្មែរ ដែលជាទីកន្លែងមួយ ដែលសេរីភាពគ្រប់បែបយ៉ាង ត្រូវលុបបំបាត់ចោល។ បក្សកុម្មុយនិស្ត

ក្លឹម ខ្មីម យាតករ

ខ្មែរចិនយានកម្ម មានអំណាចផ្តាច់ការ អាចសម្លាប់បានប្រជាជនខ្មែរបាន។ ដូច្នោះ ចិន ជាអ្នកប្រៀនប្រដៅ ប៉ុល ពត ក្នុងរយៈពេលជាងបីឆ្នាំ ឱ្យនរៈជននេះ អនុវត្តនយោបាយប្រល័យពលរដ្ឋខ្មែរ ដើម្បីកសាងកម្ពុជាថ្មី។

ក្រោយពី យៀកណាមខាងជើង មានជ័យជំនះលើ យៀកណាមខាងត្បូង, ហាណូយ សម្រេចចិត្តដកទ័ពពីស្រុកខ្មែរ។ ប៉ុន្តែ ការដកទ័ពនោះ គឺនៅក្នុងដែនទី ដែលយួន ជាអ្នកត្រាយបន្ទាត់ព្រំដែន មិនមែនយកដែនទី ដែលអន្តរជាតិទទួលស្គាល់មកប្រើនោះឡើយ។ ទង្វើនេះ ដែលនាំបង្កើតជាជម្លោះព្រំដែន រវាងយៀកណាមបង្រួបបង្រួមតែមួយ និង កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ។ ហើយ ជម្លោះនេះ នាំបង្កជាសង្គ្រាម ដែល យួន ជាអ្នកមានជ័យជំនះ ហើយកងទ័ពយួន បានកាន់កាប់ស្រុកខ្មែរ អស់រយៈពេល១០ឆ្នាំ។ ទង្វើនេះ ធ្វើឲចិនមានការភ្ញាក់ផ្អើល នៅចំពោះមុខភាពមោះមុត និង ជោគជ័យឆាប់រហ័សរបស់យួន មកលើពួកខ្មែរក្រហម ដែលខ្លួនជាអ្នកការពារ។ ត្រូវដឹងថា នៅពេលនោះចិន គ្មានលទ្ធភាពអ្វីបន្តិចសោះឡើយ ដើម្បីការពារស្រុកខ្មែរ ដែលជានគរចុះទុរខ្សោយ ដោយសារអនុវត្ត នយោបាយប្រល័យពូជសាសន៍ខ្លួនឯង។ ត្រូវដឹងទៀតថា បើគ្មានសហគមន៍អន្តរជាតិ ផ្ដន្ទាទោស នៃការឈ្លានពានរបស់យោធាយួន មកលើស្រុកខ្មែរ វាច្បាស់ជា គ្មានការតស៊ូខ្មែរ មិនកុម្មុយនិស្តប្រឆាំងនឹងយោធាយួននៅតាមព្រំដែន ខ្មែរ-ថៃ នោះឡើយ ព្រោះចិន នៅតែបន្តជួយពួក ប៉ុល ពត ជានិច្ច ទោះបីដឹកថា

ក្តីសង្ឃឹម យាតករ

ពួកនេះជាយាតករសម្លាប់ប្រជាជនជាតិខ្មែរ។ ដូច្នោះ ការមាន ក្តីសង្ឃឹមថ្មី ទៅលើចិន ក៏ជាក្តីសង្ឃឹមយាតករផងដែរ។ ការពិត ក្តីសង្ឃឹម ដែលប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ ត្រូវមាន គឺត្រូវពឹងផ្អែក លើ កម្លាំងខ្លួនឯង ដោយភាពជឿជាក់ និង ការប្តេជ្ញាចិត្ត។ សម រង្ស៊ី និង គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ ត្រូវទុក គណបក្សប្រជាជន ជា គូប្រជែងនយោបាយជាដាច់ខាត នៅក្នុងក្របខណ្ឌលទ្ធិប្រជា ធិបតេយ្យ ដូច្នោះគោលដៅតែមួយគត់ គឺប្រយុទ្ធយកឈ្នះគណ បក្សប្រជាជន តាមការបោះឆ្នោត ដើម្បីប្តូររបបដឹកនាំ។